

Klasa: UP/I 030-02/11-01/040
Urbroj: 580-04/74-2012-015
Zagreb, 5. travnja 2012.

Agencija za zaštitu tržišnog natjecanja temeljem članka 31., članka 38. stavaka 5. i 7. te članka 58. stavka 2. točke 5. Zakona o zaštiti tržišnog natjecanja («Narodne novine», broj 79/2009), temeljem inicijative poduzetnika A2B Express d.o.o., sa sjedištem u Zagrebu, Bani 108, zastupanom po punomoćniku M.M., odvjetniku iz Z., za pokretanje postupka utvrđivanja sprječavanja, ograničavanja ili narušavanja tržišnog natjecanja protiv poduzetnika DHL International d.o.o., sa sjedištem u Zagrebu, Utinjska 40 i Overseas trade Co Ltd d.o.o., sa sjedištem u Hrvatskom Leskovcu, Zastavnice 38a, temeljem odluke Vijeća za zaštitu tržišnog natjecanja u sastavu: mr.sc. Olgica Spevec, predsjednica Vijeća, Mladen Cerovac, mag.iur., zamjenik predsjednice Vijeća, Milivoj Maršić, dipl.oec., Vesna Patrlj, dipl.iur. i dr.sc. Mirna Pavletić-Župić, članovi Vijeća, sa 103. sjednice, održane 5. travnja 2012., donosi sljedeći

ZAKLJUČAK

Inicijativa se odbacuje jer ne postoje uvjeti za pokretanje postupka.

Obrazloženje

Agencija za zaštitu tržišnog natjecanja (dalje: Agencija) zaprimila je 19. srpnja 2011., u smislu članka 37. Zakona o zaštiti tržišnog natjecanja («Narodne novine», broj 79/09; dalje: ZZTN) inicijativu poduzetnika A2B Express d.o.o., sa sjedištem u Zagrebu, Bani 108, zastupanom po punomoćniku M.M., odvjetniku iz Z. (dalje: podnositelj inicijative / A2B Express) za pokretanje postupka Agencije po službenoj dužnosti u smislu članka 38. stavaka 1. i 3. ZZTN-a te članka 39. ZZTN-a, protiv poduzetnika DHL International d.o.o., sa sjedištem u Zagrebu, Utinjska 40 (dalje: DHL) i Overseas trade Co Ltd d.o.o., sa sjedištem u Hrvatskom Leskovcu, Zastavnice 38a (dalje: Overseas), radi utvrđivanja postojanja zabranjenog sporazuma iz članka 8. ZZTN-a.

Podnositelj u svojoj inicijativi, u bitnome navodi kako su DHL i Overseas, u dva postupka javnih nadmetanja za pružanje poštanskih usluga s dodanom vrijednosti u međunarodnom prometu, organizirana od strane Ministarstva kulture (javno nadmetanje broj: Ev.VV-6-2011) i Ministarstva vanjskih poslova i europskih integracija (javno nadmetanje broj: EVV 85/11), ponudili neuobičajeno niske cijene, iz čega proizlazi kako su DHL i Overseas sklopili zabranjeni sporazum u smislu članka 8. ZZTN-a.

Naime, podnositelj inicijative navodi kako je, na javnom nadmetanju organiziranom od strane Ministarstva kulture, ponuda Overseasa bila niža za [...] kuna, a ponuda DHL za [...] kuna od ponude podnositelja inicijative, dok je na javnom nadmetanju organiziranom od strane Ministarstva vanjskih poslova i europskih integracija, ponuda Overseasa bila niža za [...] kune, a ponuda DHL-a za [...] kuna od ponude podnositelja inicijative.

S obzirom na to da podnositelj u svojoj inicijativi, izuzev navoda da su ponude DHL-a i Overseasa bile znatno niže od ponuda podnositelja inicijative, nije ponudio objašnjenje zašto smatra da su navedeni poduzetnici sklopili zabranjeni sporazum, niti je naveo okolnosti koje ukazuju na postojanje zabranjenog sporazuma između navedenih poduzetnika, a nije ni dostavio dokaze iz kojih proizlazi navedeno, Agencija je dopisom od 25. srpnja 2011. zatražila od podnositelja da dopuni svoju inicijativu, na način da dostavi opis činjeničnog stanja, prakse ili okolnosti koje ukazuju na moguće postojanje zabranjenog sporazuma između DHL-a i Overseasa te sve isprave, dokumente i druge dokaze kojima raspolaže, a kojima potkrepljuje svoje navode.

Traženu dopunu inicijative podnositelja, Agencija je zaprimila 26. rujna 2011., u prilogu koje su dostavljeni cjenici DHL-a i Overseasa, te usporedni izračun cijena usluga ponuđenih u predmetnim postupcima javnih nadmetanja koje je izradio sam podnositelj inicijative, na način da je u natječajne tablice unio sve tražene vrijednosti za sva tri poduzetnika koja su sudjelovala u predmetnim postupcima javnih nadmetanja (u odnosu na Overseas je napravljen izračun prema važećim cijenama opcije USP Express i prema važećim cijenama opcije USP Express Saver).

Podnositelj inicijative u dopuni inicijative, u bitnome navodi kako iz dostavljenih cjenika DHL-a i Overseasa proizlazi da su različito klasificirane pojedine odredišne zemlje po zonama, odnosno pošiljke po njihovoj težini, a budući da se izračun cijene usluge obavlja upravo na temelju utvrđenog broja zone odredišne zemlje i utvrđene težine pošiljke, već je iz toga razvidno kako se cijene usluga navedenih poduzetnika prema njihovim osnovnim cjenicama razlikuju.

Nadalje, podnositelj inicijative navodi kako je iz njegovih izračuna vidljivo da su u predmetnim javnim nadmetanjima DHL i Overseas u svojim ponudama naveli iznose koji su za 75-85% niže od cijena određenih njihovim osnovnim cjenicama, odnosno za 30-35% niže od iznosa koje je u svojim ponudama naveo podnositelj inicijative, s time da su ponuđeni popusti DHL-a i Overseasa faktički još i viši (odnosno ponuđene cijene čak i preko 90% niže u odnosu na cijene iz njihovih osnovnih cijena) budući da u izračunima nije uzeta u obzir nadoplata za gorivo kao varijabilni dio cijene. Podnositelj inicijative nadalje navodi kako su svi ponuditelji u predmetnim javnim nadmetanjima trgovačka društva osnovana i registrirana po pravu Republike Hrvatske, koja se na istom tržištu te u jednakim ekonomskim i pravnim uvjetima bave približno jednakim predmetom poslovanja, stoga činjenica da su ukupno ponuđene cijene DHL-a i Overseasa za 30-35% niže od cijena podnositelja inicijative koji je ponudio maksimalni popust s obzirom na vlastite mogućnosti, prema mišljenju podnositelja proizlazi kako su u DHL i Overseas u svojim ponudama iskazali neuobičajeno niske cijene za usluge koje su bile predmet navedenih javnih nadmetanja.

Podnositelj inicijative na kraju svog očitovanja zaključuje kako, imajući u vidu da se osnovne cijene DHL-a i Overseasa uvelike razlikuju, a u predmetnim javnim nadmetanjima su oba poduzetnika ponudili približno iste cijene, proizlazi kako cijene iskazane u njihovim ponudama nisu vjerodostojne, odnosno kako je isključivi cilj DHL-a i Overseasa da takvim cijenama eliminiraju podnositelja inicijative iz predmetnih javnih nadmetanja, a što upućuje na to kako je između DHL-a i Overseasa sklopljen zabranjeni sporazum u smislu članka 8. ZZTN-a.

S obzirom na navode iz inicijative, Agencija je temeljem članka 32. točke 1. ZZTN-a provela prethodno ispitivanje stanja na mjerodavnom tržištu kako bi utvrdila postoje li dostatne indicije za pokretanje postupka protiv DHL-a i Overseasa radi eventualnog sklapanja zabranjenog sporazuma iz članka 8. stavka 1. točke 1. ZZTN-a.

Naime, člankom 8. stavkom 1. ZZTN-a zabranjeni su svi sporazumi između dva ili više neovisnih poduzetnika, odluke udruženja poduzetnika i usklađeno djelovanje, koje kao cilj ili

posljedicu imaju narušavanje tržišnog natjecanja na mjerodavnom tržištu, a osobito oni kojima se izravno ili neizravno utvrđuju kupovne ili prodajne cijene, odnosno drugi trgovinski uvjeti.

U konkretnom slučaju bi, temeljem navoda podnositelja inicijative mogla biti riječ o manipuliranju ponudama na javnim nadmetanjima (dogovoreno nadmetanje - eng. *bid rigging*). Bid rigging predstavlja situaciju u kojoj se poduzetnici, koji bi inače trebali biti konkurenti, tajno dogovore da podignu cijene ili snize kvalitetu svojih proizvoda i/ili usluga u ponudama podnesenima u postupcima javnih nadmetanja.

Slijedom navedenog, Agencija je u svrhu utvrđenja svih relevantnih činjenica, temeljem članka 32. točke 1. ZZTN-a, od Ministarstva kulture te Ministarstva vanjskih poslova i europskih integracija zatražila očitovanja u svezi javnih nadmetanja navedenih u inicijativi podnositelja, kao i dostavu cjelokupne dokumentacije koja se odnosi na ta javna nadmetanja.

Agencija je 2. kolovoza 2011. zaprimila očitovanje Ministarstva vanjskih poslova i europskih integracija, u kojem se u bitnome navodi kako je u konkretnom slučaju riječ o provedbi postupka sklapanja Ugovora o javnim uslugama na temelju Okvirnog sporazuma za nabavu poštanskih usluga s dodanom vrijednosti u međunarodnom poštanskom prometu (Ev.br. 16/2010-B; dalje: Okvirni sporazum) sklopljenog između Ureda za središnju javnu nabavu Vlade RH i ponuditelja: DHL, Overseas i A2B Express. Ministarstvo vanjskih poslova i europskih integracija, nadalje navodi kako je, sukladno uputi Ureda za središnju javnu nabavu i Okvirnom sporazumu, provelo postupak tzv. mini nadmetanja sa ponuditeljima koje je u osnovnom postupku odabrao Ured za središnju javnu nabavu.

Nadalje, Ministarstvo vanjskih poslova i europskih integracija navodi kako u provedenom postupku nije uočilo nikakve nepravilnosti, a u odnosu na ponuđene cijene, Ministarstvo vanjskih poslova i europskih integracija kao pojedinačni naručitelj nije smatralo potrebnim provjeravati iskazane cijene ponuditelja kao neuobičajeno niske s obzirom na to da cijene nisu prelazile cijene iz Okvirnog sporazuma, a omjeri ponuđenih cijena su razmjerni onima iz Okvirnog sporazuma.

U pravitku svog očitovanja, Ministarstvo vanjskih poslova i europskih integracija je dostavilo presliku dokumentacije koja se odnosi na navedeno javno nadmetanje.

Uvidom u Okvirni sporazum za nabavu poštanskih usluga s dodanom vrijednosti u međunarodnom prometu (ev.br. 16/2010-B) sklopljen 15. travnja 2011. između Ureda za središnju javnu nabavu Vlade Republike Hrvatske kao naručitelja i DHL-a, Overseasa te A2B Expressa kao ponuditelja (dalje: Okvirni sporazum), Agencija je utvrdila kako je isti sklopljen za razdoblje od tri godine.

Člankom 2. Okvirnog sporazuma određeno je kako je predmet Okvirnog sporazuma utvrđivanje uvjeta za sklapanje ugovora o javnoj nabavi usluga prijenosa pošiljki u međunarodnom prometu, između odabranih ponuditelja i pojedinačnih naručitelja: Ministarstva kulture, Ministarstva obrane, Ministarstva zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva te Ministarstva vanjskih poslova i europskih integracija. Člankom 4. Okvirnog sporazuma određeno je kako će pojedinačni naručitelj prije sklapanja pojedinačnog ugovora provesti nadmetanje na način da će odabrane ponuditelje pozvati na podnošenje nove ponude, s tim da cijene traženih usluga u novim ponudama ne smiju biti više od cijena ponuđenih u ponudama odabranih ponuditelja dostavljenih u postupku sklapanja Okvirnog sporazuma.

Uvidom u ponude DHL-a, Overseasa i A2B Expressa koje čine sastavni dio Okvirnog sporazuma, Agencija je utvrdila kako je DHL podnio ponudu s ukupnom ponuđenom cijenom

u iznosu od [...] kuna, Overseas u ukupnom iznosu od [...] kuna te A2B Express u ukupnom iznosu od [...] kuna.

Agencija je 8. kolovoza 2011. zaprimila očitovanje Ministarstva kulture, u kojem se u bitnome navodi kako Ministarstvo kulture nije u mogućnosti dostaviti dokumentaciju koja se odnosi na javno nadmetanje za pružanje poštanskih usluga s dodanom vrijednosti u međunarodnom prometu, broj: Ev.VV-6-2011, s obzirom na to da je kompletna dokumentacija vezana za navedeno javno nadmetanje proslijeđena Državnoj komisiji za kontrolu postupaka javne nabave (dalje: DKOM), temeljem žalbe A2B Expressa.

S obzirom na navedeno očitovanje Ministarstva kulture, Agencija je dopisom od 26. kolovoza 2011., od DKOM-a zatražila dostavu preslika cjelokupne dokumentacije koja se odnosi na javno nadmetanje za pružanje poštanskih usluga s dodanom vrijednosti u međunarodnom prometu, broj: Ev.VV-6-2011, organizirano od strane Ministarstva kulture kao i očitovanje DKOM-a u svezi uočavanja eventualnih nepravilnosti na navedenom javnom nadmetanju u vidu neuobičajeno niskih cijena, mogućeg prethodnog dogovora između pojedinih ponuditelja i sličnih. S obzirom na to da se DKOM nije očitovao na traženje Agencije, dopisom od 7. listopada 2011., Agencija je još jednom od DKOM-a zatražila očitovanje i dokumentaciju.

Dana 17. listopada 2011., Agencija je zaprimila očitovanje DKOM-a u kojem se u bitnome navodi kako se pred DKOM-om vodi žalbeni postupak u svezi sklapanja ugovora o javnoj nabavi poštanskih usluga s dodanom vrijednosti u međunarodnom poštanskom prometu kojeg je naručitelj Ministarstvo kulture provelo temeljem sklopljenog okvirnog sporazuma u otvorenom postupku javne nabave.

DKOM nadalje navodi kako je od Ministarstva kulture zatražio suglasnost za dostavu tražene dokumentacije Agenciji, ali da istu nije dobio. Nadalje, DKOM navodi kako će po završetku žalbenog postupka, obavijesti Agenciju o donesenoj odluci i cjelokupnu dokumentaciju vratiti Ministarstvu kulture.

S obzirom na navedeno očitovanje DKOM-a, Agencija je dopisom od 1. prosinca 2011. od Ministarstva kulture zatražila da DKOM-u dostavi traženu suglasnost, međutim Agencija nije zaprimila nikakvu obavijest od Ministarstva kulture u svezi navedenog.

Agencija je 13. prosinca 2011., zaprimila očitovanje DKOM-a kojim isti obavještava Agenciju kako je rješenjem klasa: UP/II-034-02/11-01/874, urbroj: 354-01/11-19, od 18. studenog 2011. poništena odluka o odabiru i postupak sklapanja ugovora o javnoj nabavi poštanskih usluga s dodanom vrijednosti u međunarodnom poštanskom prometu, koje je kao naručitelj provelo Ministarstvo kulture. Preslika navedenog rješenja dostavljena je u prilogu očitovanja DKOM-a.

DKOM također navodi kako je cjelokupna dokumentacija koja se odnosi na predmetno javno nadmetanje vraćena Ministarstvu kulture.

Agencija je izvršila uvid u dostavljeno rješenje DKOM-a, klasa: UP/II-034-02/11-01/874, urbroj: 354-01/11-19, od 18. studenog 2011. te je utvrdila kako su, temeljem žalbe A2B Expressa, odluka o odabiru i postupak sklapanja ugovora o javnoj nabavi poštanskih usluga s dodanom vrijednosti u međunarodnom poštanskom prometu, naručitelja Ministarstva kulture, poništeni zbog bitne povrede zakona opisane u članku 140. stavku 2. točki 2. i točki 5. Zakona o javnoj nabavi («Narodne novine, broj 110/07 i 125/08), odnosno neusklađenosti dokumentacije za nadmetanje sa Zakonom o javnoj nabavi, koja je dovela ili koja je mogla dovesti do diskriminacije ponuditelja ili ograničenja tržišnog natjecanja te propusta vezanih za postupak pregleda, ocjene i odabira ponuda.

Također, Agencija je utvrdila kako je DKOM, žalbeni navod A2B Expressa o neuobičajeno niskoj cijeni ponude odabranog ponuditelja, odbio kao neosnovan uz obrazloženje kako cit. «naručitelj u predmetnom postupku javne nabave nije smatrao da je ponuđena ukupna cijena odabranog ponuditelja neuobičajeno niska već je prihvatio da je ponuđena cijena rezultat poslovne politike odabranog ponuditelja...»

Agencija je dopisom od 25. siječnja 2012. od Ministarstva kulture još jednom zatražila dokumentaciju koja se odnosi na navedeno javno nadmetanje.

Dopisom zaprimljenim u Agenciji 14. veljače 2012., Ministarstvo kulture se očitovalo kako je tražena dokumentacija ponovo vraćena DKOM-u radi prosljeđivanja nadležnom upravnom sudu.

Kako bi utvrdila postojanje indicija koje bi ukazivale na moguće postojanje zabranjenog sporazuma u vidu dogovora o cijenama, Agencija je izvršila preliminarnu analizu podataka zaprimljenih u prethodnom ispitivanju stanja na tržištu, konkretno Okvirnog sporazuma, dokumentacije koja se odnosi na javno nadmetanje provedeno od strane Ministarstva vanjskih poslova i europskih integracija te cjenika DHL-a i Overseasa i usporednog izračuna cijena usluga koje je Agenciji dostavio podnositelj inicijative.

Tablica 1

Iznosi ponuda iz Okvirnog sporazuma za ponuditelje DHL, Overseas i A2B Express

Ponuditelj	Ukupni iznos ponude za naručitelja Ministarstvo vanjskih poslova i europskih integracija
A2B Express d.o.o.	[...]
DHL International d.o.o.	[...]
Overseas trade Co. Ltd. D.o.o.	[...]
Razlika ponude A2B Express d.o.o. i DHL International d.o.o.	[...]
Razlika ponude A2B Express d.o.o. i Overseas trade Co. Ltd. D.o.o.	[...]

Izvor: Podnesak Ministarstva vanjskih poslova i europskih integracija od 2. kolovoza 2012.
Obrada: Agencija za zaštitu tržišnog natjecanja

Iz tablice 1 razvidno je da je već u Okvirnom sporazumu, ponuda A2B Express-a najnepovoljnija te da je najpovoljniju ponudu dao DHL. Naime, ponuda A2B Express-a je za [...] kuna (85-95%) veća od ponude DHL-a te za [...] kuna (30-40%) veća od ponude Overseas-a.

U tablici 2. daje se pregled jediničnih cijena iz Okvirnog ugovora te ponuđenih cijena za naručitelja Ministarstvo vanjskih poslova i europskih integracija (MVPEI) za sva tri ponuditelja.

Tablica 2. Pregled cijena iz Okvirnog sporazuma i ponuđenih cijena za naručitelja Ministarstvo kulture i Ministarstvo vanjskih poslova i europskih integracija po pojedinom poduzetniku

Usluga prijenosa pošiljki u međunarodnom prometu	Dostava u danima	Procijenjena masa pošiljke u kg	Zemlja odredišta	A2B Express d.o.o.			DHL International d.o.o.			Overseas trade Co. Ltd. d.o.o.		
				Cijena iz Okvirnog sporazuma	Ponuđena cijena	Popust u %	Cijena iz Okvirnog sporazuma	Ponuđena cijena	Popust u %	Cijena iz Okvirnog sporazuma	Ponuđena cijena	Popust u %
Ministarstvo kulture	2 dana	od 0,25 do 0,50	Belgija	[...]			[...]			[...]		
Ministarstvo kulture	1 dan	od 0,25 do 0,50	BiH	[...]			[...]			[...]		
Ministarstvo kulture	1 dan	od 0,25 do 0,50	Kina	[...]			[...]			[...]		
Ministarstvo kulture	1 dan	od 0,25 do 0,50	Francuska	[...]			[...]			[...]		
Ministarstvo kulture	2 dana	od 4,50 do 5,00	Italija	[...]			[...]			[...]		
Ministarstvo kulture	2 dana	od 0,25 do 0,50	Ruska Republika	[...]			[...]			[...]		
Ministarstvo kulture	1 dan	0,25 do 0,50	Srbija	[...]			[...]			[...]		
Ministarstvo kulture	1 dan	0,25 do 0,50	Slovenija	[...]			[...]			[...]		
Ministarstvo kulture	2 dana	od 0,25 do 0,50	Španjolska	[...]			[...]			[...]		
Ministarstvo kulture	3 dana	od 0,25 do 0,50	SAD	[...]			[...]			[...]		
MVPEI	4 dana	od 0,25 do 0,50	Afganistan	[...]	[...]	0,00%	[...]	[...]	0-1%	[...]	[...]	30-40%
MVPEI	2 dana	od 0,25 do 0,50	Albanija	[...]	[...]	0,00%	[...]	[...]	1-2%	[...]	[...]	20-30%
MVPEI	4 dana	od 0,25 do 0,50	Alžir	[...]	[...]	0,00%	[...]	[...]	1-2%	[...]	[...]	30-40%
MVPEI	4 dana	od 0,25 do 0,50	Argentina	[...]	[...]	0,00%	[...]	[...]	0-1%	[...]	[...]	30-40%
MVPEI	3 dana	od 0,25 do 0,51	Australija	[...]	[...]	0,00%	[...]	[...]	0-1%	[...]	[...]	30-40%
MVPEI	1 dan	od 0,50 do 1,00	Austrija	[...]	[...]	0,00%	[...]	[...]	1-2%	[...]	[...]	30-40%
MVPEI	2 dana	od 0,25 do 0,50	Belgija	[...]	[...]	0,00%	[...]	[...]	1-2%	[...]	[...]	20-30%
MVPEI	1 dan	od 0,25 do 0,50	BiH	[...]	[...]	0,00%	[...]	[...]	1-2%	[...]	[...]	20-30%
MVPEI	4 dana	od 0,25 do 0,50	Brazil	[...]	[...]	0,00%	[...]	[...]	0-1%	[...]	[...]	30-40%
MVPEI	2 dana	od 0,25 do 0,50	Bugarska	[...]	[...]	0,00%	[...]	[...]	1-2%	[...]	[...]	20-30%
MVPEI	1 dan	od 0,50 do 1,00	Crna Gora	[...]	[...]	0,00%	[...]	[...]	1-2%	[...]	[...]	40-50%
MVPEI	2 dana	od 0,25 do 0,50	Češka Republika	[...]	[...]	0,00%	[...]	[...]	1-2%	[...]	[...]	20-30%
MVPEI	4 dana	od 0,25 do 0,50	Čile	[...]	[...]	0,00%	[...]	[...]	0-1%	[...]	[...]	30-40%
MVPEI	2 dana	od 0,25 do 0,50	Danska	[...]	[...]	0,00%	[...]	[...]	1-2%	[...]	[...]	20-30%
MVPEI	3 dana	od 0,25 do 0,50	Egipat	[...]	[...]	0,00%	[...]	[...]	1-2%	[...]	[...]	30-40%
MVPEI	2 dana	od 0,25 do 0,50	Finska	[...]	[...]	0,00%	[...]	[...]	1-2%	[...]	[...]	20-30%
MVPEI	2 dana	od 0,25 do 0,50	Francuska	[...]	[...]	0,00%	[...]	[...]	1-2%	[...]	[...]	20-30%
MVPEI	2 dana	od 0,25 do 0,50	Grčka	[...]	[...]	0,00%	[...]	[...]	1-2%	[...]	[...]	20-30%
MVPEI	2 dana	od 0,25 do 0,50	Gruzija	[...]	[...]	0,00%	[...]	[...]	1-2%	[...]	[...]	30-40%
MVPEI	4 dana	od 0,25 do 0,50	Indija	[...]	[...]	0,00%	[...]	[...]	1-2%	[...]	[...]	20-30%
MVPEI	3 dana	od 0,25 do 0,50	Indonezija	[...]	[...]	0,00%	[...]	[...]	1-2%	[...]	[...]	30-40%
MVPEI	2 dana	od 0,25 do 0,50	Irska	[...]	[...]	0,00%	[...]	[...]	1-2%	[...]	[...]	20-30%
MVPEI	1 dan	od 0,25 do 0,50	Italija	[...]	[...]	0,00%	[...]	[...]	1-2%	[...]	[...]	20-30%
MVPEI	2 dana	od 0,25 do 0,50	Velika Britanija	[...]	[...]	0,00%	[...]	[...]	1-2%	[...]	[...]	20-30%

Izvor: Podnesak Ministarstva vanjskih poslova i europskih integracija od 2. kolovoza 2011.; Obrada: Agencija za zaštitu tržišnog natjecanja

Napomena: Zbog velikog opsega podataka, za Ministarstvo vanjskih poslova i europskih integracija nisu navedene cijene za sve zemlje već samo za neke temeljem nasumično odabranog uzorka

Budući da su navedeni cjenici vrlo opširni u smislu da je u njima prikazana osnovna cijena iz Okvirnog sporazuma pojedinog poduzetnika, popust te ponuđena cijena s obzirom na naručitelja, broj dana dostave, procijenjenu masu pošiljke te zemlju odredišta, za potrebe ove analize napravljen je skraćeni prikaz usporedbe navedenih cijena i popusta pojedinog poduzetnika za naručitelja Ministarstvo kulture i Ministarstvo vanjskih poslova i europskih integracija, za određenu masu pošiljke te za jednu zemlju odredišta.

Iz tablice 2 razvidno je da se cijene za obavljanje poštanskih usluga s dodatnom vrijednosti u međunarodnom poštanskom prometu razlikuju kod sva tri poduzetnika. Kada analiziramo samo jedinične cijene iz Okvirnog sporazuma, razvidno je da je najniže cijene dao poduzetnik DHL. Međutim, kako je već rečeno, nakon sklapanja Okvirnog ugovora, Ministarstvo vanjskih poslova i europskih integracija je provelo tzv. mini nadmetanje sa sva tri ponuditelja gdje su oni dostavili nove jedinične cijene.

Agencija je utvrdila kako je u postupku javnog nadmetanja provedenog od strane Ministarstva vanjskih poslova i europskih integracija, A2B podnio ponudu s cijenama identičnim onima iskazanim u postupku sklapanja Okvirnog sporazuma, DHL je ponudio vrlo male popuste koji su se kretali u rasponu od [1-2]% do [1-2]% dok je Overseas ponudio značajne popuste koji su se kretali u rasponu od [20-30]% do [30-40]%. Nakon ponuđenih popusta razvidno je da su cijene poduzetnika Overseas najniže.

Kada uspoređujemo samo cijene DHL-a i Overseasa, razvidno je da su jedinične cijene DHL-a u prosjeku za cca 15% veće od jediničnih cijena Overseasa.

Budući da je osnovni kriterij za odabir ponuditelja za pružanje navedenih usluga bila visina cijena, te da je ukupni iznos ponude kao i jedinične ponuđene cijene kod poduzetnika Overseas-a bile najniže, kao najpovoljnija ponuda ocijenjena je ponuda Overseasa te je s navedenim poduzetnikom sklopljen Ugovor o javnim uslugama za predmet nabave: «Poštanske usluge s dodanom vrijednosti u međunarodnom poštanskom prometu».

II. Na temelju dostavljene dokumentacije i činjenica utvrđenih tijekom prethodnog ispitivanja stanja na mjerodavnom tržištu, Vijeće za zaštitu tržišnog natjecanja (dalje: Vijeće) je sukladno ovlastima iz članka 27. i članka 31. ZZTN-a, na 96. sjednici, održanoj 26. siječnja 2012., razmatralo navedenu inicijativu te je donijelo odluku da se inicijativa A2B Expressa, u smislu članka 38. stavaka 5. i 7. ZZTN-a odbaci jer ne postoje uvjeti za pokretanje postupka po službenoj dužnosti protiv DHL-a i Overseasa radi utvrđivanja sprječavanja, ograničavanja ili narušavanja tržišnog natjecanja sklapanjem zabranjenog sporazuma, u smislu članka 39. ZZTN-a, a primjenom članka 8. ZZTN-a.

Odluku o odbacivanju inicijative Vijeće temelji na slijedećim razlozima:

U odnosu na tvrdnje podnositelja inicijative kako su u predmetnim javnim nadmetanjima DHL i Overseas ponudili približno iste cijene s ciljem eliminacije podnositelja inicijative iz predmetnih javnih nadmetanja, Vijeće je utvrdilo kako jedinične cijene koje su u svojim ponudama u postupku sklapanja Okvirnog sporazuma i javnom nadmetanju provedenom od strane Ministarstva vanjskih poslova i europskih integracija iskazali DHL i Overseas nisu identične ni približno iste, pa su tako u slučaju javnog nadmetanja provedenom od strane Ministarstva vanjskih poslova i europskih integracija jedinične cijene DHL-a u prosjeku su za cca 15% veće od jediničnih cijena Overseasa. S obzirom na to da je Overseas ponudio najnižu ponudu i na javnom nadmetanju provedenom od strane Ministarstva kulture logično je za pretpostaviti da su razlike i u jediničnim cijenama DHL-a i Overseasa na tom nadmetanju otprilike iste onima ponuđenima na javnom nadmetanju provedenom od strane Ministarstva vanjskih poslova i europskih integracija.

Također, Vijeće je utvrdilo kako je ponuda A2B Expressa podnesena u postupku sklapanja Okvirnog sporazuma bila značajno viša od ponuda DHL-a i Overseasa i u pogledu ukupno ponuđenog iznosa i u pogledu jediničnih cijena. S obzirom na to da je A2B Express ponudu s identičnim cijenama podnio i na javnom nadmetanju provedenom od strane Ministarstva vanjskih poslova i europskih integracija, imajući u vidu odredbu Okvirnog sporazuma, prema kojoj cijene u ponudama podnesenim u javnim nadmetanjima pojedinog ministarstva ne smiju biti više od cijena ponuđenih u ponudama dostavljenim u postupku sklapanja Okvirnog sporazuma, A2B Express je već tada mogao biti siguran da njegova ponuda neće biti najpovoljnija.

Suprotno mišljenju podnositelja inicijative kako nuđenje znatno nižih cijena od strane njegovih konkurenata ukazuje na postojanje zabranjenog sporazuma, stav je Vijeća kako upravo ponašanje njegovih konkurenata, u prvom redu Overseasa, pokazuje svrhu i smisao provođenja postupka javne nabave te predstavlja primjer funkcionalnog tržišnog nadmetanja. Naime, nakon provedenog postupka sklapanja Okvirnog sporazuma, svaki od odabrana tri ponuditelja je znao koje su cijene ponudili njegovi konkurenti. S obzirom na to da je DHL ponudio najniže cijene, Overseas je, ukoliko je htio pobijediti na javnom nadmetanju pojedinog ministarstva, morao ponuditi niže cijene od onih DHL-ovih, što je isti i učinio, bar u odnosu na javna nadmetanja provedena od strane Ministarstva kulture i Ministarstva vanjskih poslova i europskih integracija.

Takvo snažno tržišno natjecanje između konkurenata na tržištu pružanja poštanskih usluge s dodanom vrijednosti u međunarodnom prometu, u javnom je interesu jer su izravnu korist imala i tijela koja su organizirala predmetna javna nadmetanja, s obzirom na to da su konačno postignute cijene značajno niže od cijena iskazanih u osnovnima cjenicima ponuditelja.

Činjenica da su DHL i Overseas u svojim ponudama ponudili veće popuste od podnositelja inicijative ni na koji način ne može biti indicija postojanja zabranjenog sporazuma. Ne ulazeći u poslovnu politiku A2B Expressa i njegovu eventualnu nemogućnost da ponudi jednako visoke popuste koji su ponudili DHL i Overseas, Vijeće ističe kako je svaki poduzetnik slobodan donositi autonomne poslovne odluke sukladno svojoj poslovnoj politici, mogućnostima, ekonomskim interesima i ciljevima, poštujući pritom propise o zaštiti tržišnog natjecanja.

Uostalom, *bid rigging* kao potencijalno nedopušteno ponašanje DHL-a i Overseasa, na koje u svojoj inicijativi ukazuje podnositelj, prema svojem cilju i svrsi teži postizanju većih cijena i/ili nuđenju proizvoda/usluga niže kvalitete za cijenu koju inače ti proizvodi/usluge ne bi mogli postići. Takvo ponašanje uvijek u konačnici ima za cilj postizanje većih profita od onih koje bi konkurenti ostvarili u uobičajenom kompetitivnom okruženju, a što u predmetnim javnim nadmetanjima nije bio slučaj, s obzirom na su DHL i Overseas su ponudili značajno niže cijene od A2B Expressa.

Slijedom svega navedenog, Vijeće smatra kako tijekom postupka nije utvrđen nijedan dokaz, pa čak ni indicija koja bi ukazivala na postojanje zabranjenog sporazuma između DHL-a i Overseasa.

Stoga je Agencija temeljem odluke Vijeća, odlučila kao u izreci ovoga zaključka.

Uputa o pravnom lijeku

Protiv ovog zaključka nije dopuštena žalba, ali nezadovoljna stranka može tužbom pokrenuti upravni spor pred Upravnim sudom u Zagrebu u roku od trideset (30) dana od dana dostave ovoga zaključka.

Predsjednica Vijeća
za zaštitu tržišnog natjecanja

mr.sc. Olgica Spevec

Napomena:

Sukladno članku 53. ZZTN-a, podaci koji predstavljaju službenu tajnu izuzeti su od objavljivanja te su u tekstu navedeni podaci označeni [...], odnosno koriste se skraćeni nazivi te postoci i podaci u rasponu.